

OPLEIDING MEDIATIONSKILLS VOOR BURGEMEESTER

DE CONFLICTVAARDIGE BURGEMEESTER

Stel je werkt bij een opleidingsinstituut voor mediators. Stel je wordt gevraagd een artikel te schrijven over de **mediationopleiding** voor burgemeesters in het blad Burgemeester van het NGB. Zou je dan gaan vertellen over hoeveel deze opleiding betekent, hoeveel waardevolle inzichten de mediationopleiding oplevert, hoe leuk het is, hoe het je dagelijkse praktijk kan beïnvloeden? Of ga je terug naar de bron? Dat laatste heb ik gedaan. Ik heb burgemeesters gevraagd mij iets te vertellen over hun ervaring met de mediationopleiding van The Lime Tree. Dit artikel is een weerslag daarvan. Eerst bundelde ik de reacties van de burgemeesters naar thematiek. Dat leverde een reeks korte quotes op. Daarom heb ik ervoor gekozen de burgemeesters zo veel mogelijk zelf aan het woord te laten.

Tekst | Pien Hoogenboom – Statema

Luisteren

'Heel leerzaam. Op een mooie locatie met enthousiaste collega's en trainers leren omgaan met conflicten. Om achtergronden te leren kennen, om het conflict achter het conflict te ontdekken en vooral om oordeelsvrij te luisteren. Luisteren, luisteren en nog eens luisteren en om af te leren om meteen naar een oplossing toe te willen werken. Geduldig zijn en de tijd nemen voor de ander is daarbij ook heel belangrijk. Ook heb ik ontdekt dat ik veel plezier beleefde aan de rollenspelen. Ik probeer in de vele gesprekken die ik voer nog beter te luisteren, zaken bespreekbaar te maken en te spiegelen. De kwaliteit van het gesprek is minstens zo belangrijk als de uitkomst.'

Anno Wietze Hiemstra (burgemeester Aa en Hunze)

werkte en 'mijn' burgemeester erg enthousiast vertelde over de mediationopleiding. Wat me bijbleef was de houding van de mediator die 'dom, lui en dakloos' is. Sinds februari 2022 mag ik burgemeester zijn van de gemeente Voorst, prachtig gelegen in de geweldige regio Stedendriehoek. Daar is mediation in het DNA van de gemeente versleuteld. Dat kwam goed van pas tijdens de boerenprotesten in de zomer van 2022. Mèt partijen die tegenover elkaar staan aan tafel in dialoog (trialoog-veeloloog) om elkaar te begrijpen. Want dat is voor mij een essentie van mediation; nieuwsgierig zijn naar wat mensen beweegt brengt je verder.'

Paula Jorritsma-Verkade (burgemeester Voorst)

Mediation in het DNA

'Afgelopen voorjaar volgde ik de mediationopleiding voor burgemeesters. Extra fijn, omdat je bij het leren casussen met elkaar kunt uitwisselen in een vertrouwelijke setting. In de bosrijke gemeente Nunspeet waar het goed toeven is. Immers, locatie doet ook wat als je een opleiding volgt waarvoor je drie keer twee dagen lang met elkaar optrekt. Mijn interesse voor de opleiding was al een poos geleden ontstaan, toen ik als wethouder in de gemeente Altena

Onafhankelijk soeverein

'Ik heb het enerzijds gedaan om te leren mediaten, maar merkte dat het me ook erg hielp in mijn rol als burgemeester in den brede. Het is voor mij dus echt een opleiding die iedere burgemeester verder helpt. Je leert effectief te zijn door dom, lui en dakloos te opereren. Dat helpt bij mediation, maar het helpt je zeker ook als burgemeester die als 'onafhankelijk soeverein' boven partijen staat. De opleiding laat je reflecteren op je eigen handelen en de effectiviteit daarvan. Het leert je om verstandig om te gaan met conflicten, maar helpt je ook om met de juiste vragen en de juiste opstelling conflicten te voorkomen.'

Cees van den Bos (burgemeester Urk)

Jouw oplossingslijn?

'Ik kijk met veel plezier terug op de mediationopleiding voor burgemeesters. Het was intensief, leerzaam en leuk. Een erkende mediator wilde ik niet worden, maar ik wilde wel de basisbeginselen van het mediationvak - want dat is het: een vak - in de vingers krijgen. Burgemeesters hebben veelal de natuurlijke neiging om problemen op te willen lossen. Maar is jouw oplossing wel de oplossing van de anderen? Of leeft er iets anders? Zie je iets over het hoofd? Welke emoties spelen een rol bij de partijen? Hoe voorkom je dat je zelf onderdeel wordt van het conflict? Dom, lui en dakloos zijn de centrale termen in de opleiding. Stel vooral open vragen. Luisteren om te begrijpen in plaats van luisteren om te antwoorden. Kortom, de mediationopleiding voor burgemeesters is een waardevolle opleiding die ik van harte kan aanbevelen.'

Richard de Boer (burgemeester Landgraaf)

Gereedschapskist van de burgemeester

'Veel collega's heb ik enthousiast horen vertellen over de opleiding tot mediator. Mede daarom ook mij zelf voor deze ronde opgegeven. Er is geen woord te veel gezegd. Deze opleiding hoort in de 'gereedschapskist' van de burgemeester. Elke dag voer ik met meerdere mensen over diverse onderwerpen gesprekken. In deze opleiding heb ik geleerd en geoefend met het stellen van de goede vragen. Dat is een kunst en vaardigheid die ook past bij goed luisteren. Als burgemeester wil ik geen mediator worden, maar de theorie en technieken pas ik graag toe. De aandacht voor het leren luisteren en het stellen van open uitnodigende vragen is zeer waardevol en direct toepasbaar in de 'burgemeesterlijke' praktijk.'

Theo Segers (burgemeester Molenlanden)

De ware bedoeling

'Buitengewoon waardevol omdat het je heel veel handvatten geeft voor gesprekken om snel te kunnen achterhalen: wat is de ware bedoeling? Welke emoties en gedachten spelen hier? Daardoor heb je een beter en completer gesprek en dat geeft een extra dimensie aan het besturen van een gemeente.'

Hans Broekhuizen (burgemeester Twenterand)

Oordeel uitstellen

'Vorig jaar heb ik als burgemeester de mediationopleiding gevolgd. Ik heb deze opleiding als zeer waardevol ervaren. Als burgemeester gaan we snel naar de

oplossingsmodus toe als we een gesprek voeren waarbij een of meerdere partijen een probleem (met elkaar) hebben. Daarnaast is het vaak in ons werk nodig om snel een oordeel te vellen en een richting te kiezen. De techniek mediation geeft veel inzichten over hoe je je oordeel kunt uitstellen en de juiste open vragen kunt stellen. Deze inzichten hebben mij als persoon maar ook in mijn dagelijkse handelen als burgemeester nieuwe mogelijkheden gegeven. Daarnaast ben ik enthousiast gemaakt over deze methodiek en het vak mediation. Dat heeft ertoe geleid dat ik in mijn eigen gemeente nu al twee keer van The Lime Tree mediators gebruik heb gemaakt om een lastige en taaie situatie in onze gemeente een stap verder te brengen.'

Joyce Langenacker, (Burgemeester Ouder-Amstel)

Diepgang

'Ik heb deze opleiding als zeer waardevol ervaren en raad deze meerdaagse opleiding van harte van. Waarom? De vaardigheden die de The Lime Tree via deze opleiding aanbiedt vullen de gereedschapskist van een burgemeester. Je leert onder andere het stellen van vragen die meer diepgang zullen geven bij gesprekken die elke burgemeester voert.'

Ik heb deze opleiding niet enkel gevolgd om uiteindelijk mediator te worden, doch veel meer om de bovenstaande gereedschapskist te vullen. Deze opleiding geeft mij deze tools en stelt mij in staat om nog beter gesprekken te kunnen voeren. Vaak zitten er in discussies veel meer aspecten zonder dat die eerder naar boven zijn gekomen. Voor burgemeesters extra bijzonder: je volgt de opleiding binnen een vertrouwde omgeving; immers we hebben allemaal hetzelfde ambt.'

Raymond Vlecken (burgemeester Weert)

Slim, ijverig en standvastig

'Ik vond de training ontzettend boeiend en leerzaam. In het ambt van burgemeester wordt vaak gevraagd snel beslissingen te nemen. De mediation training heeft mij goede handvatten gegeven om door te vragen en mijn oordeel soms wat meer uit te stellen. De combinatie van theorie en praktijk was heel fijn. Door het vele oefenen met rollenspellen werd soms pijnlijk duidelijk hoe snel we ons oordeel klaar hebben en de oplossing voor een vraagstuk al denken te weten. Als burgemeester wil ik graag slim, ijverig en standvastig zijn, maar uit deze training heb ik geleerd dat ik soms ook best dom, lui en dakloos mag zijn.'

Robbert Jan van Duijn (burgemeester Nieuwkoop)

Kopje koffie bij de burgemeester

'Als burgemeester word je regelmatig gevraagd te bemiddelen of raak je betrokken bij langlopende, slepende dossiers waar geen einde aan lijkt te komen. Partijen graven zich steeds dieper in hun loopgraven en dan mag jij als burgemeester ineens voor de oplossing zorgen.

Na een paar van dit soort kwesties wilde ik toch meer inhoud geven aan dat wat ik noem de befaamde 'kopjes koffie of thee bij de burgemeester' en meer theoretische onderbouwing voor wat ik deed.

Eerlijk gezegd was het even wennen voor een burgemeester met een opvatting die nu vooral gemaand werd te luisteren, te herformuleren, samen te vatten en het gesprek aan de twee partijen te laten. De mediator gaat niet over de inhoud maar over het te voeren gesprek, leerde ik al snel. Jezelf bewust worden van je eigen rol maar vooral hoe je leert om de andere partijen met elkaar in contact te brengen of ze te laten spreken met elkaar.'

Gilbert Isabella (burgemeester Houten)

Dat wat op de bodem ligt, komt vanzelf boven

'De mediationtraining vond ik erg inspirerend. Het is een mooie mix tussen theorie en praktijk. Door de vele oefeningen train je vaardigheden als het goed leren luisteren, de juiste, open vragen stellen en het uitstellen van je oordeel. De tip die ik meekreeg: 'dat wat op de bodem ligt, komt vanzelf boven' helpt mij in mijn dagelijks werk om mijn oordeel uit te stellen en wat vaker 'op mijn handen te gaan zitten' en het daar te laten waar het hoort.'

Nelly Kalfs (burgemeester Lingewaard)

De opleidingen die het NGB aanbiedt worden vergoed uit het Professionaliseringsfonds. Helaas is de rijksbijdrage aan dit fonds de afgelopen 10 jaar niet meegegroeid met de inflatie. Het NGB heeft daarom moeten besluiten om, vanwege het gebrek aan financiële ruimte hiervoor, niet alle topprogramma's meer jaarlijks aan te bieden, maar deze te laten rouleren. Dat houdt helaas in dat mediationskills voor burgemeester in 2024 niet aangeboden wordt. De verwachting is echter dat het daarna weer in het vaste aanbod opgenomen wordt. Wilt u niet wachten? The Lime Tree biedt het hele jaar door op verschillende locaties mediationopleidingen aan, zie www.thelimetree.nl ■

Pien Hoogenboom – Statema

Voor vragen of opmerkingen over mediation, mediationopleiding of masterclass kunt u met mij contact opnemen via: p.hoogenboom@thelimetree.nl